

Załącznik Nr 1

do Zarządzenia Nr SP.0050.1.121.2015

Prezydenta Miasta Ruda Śląska

z dnia 31 grudnia 2015 r.

INSTRUKCJA BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO
DLA BUDYNKU URZĘDU MIASTA RUDA ŚLĄSKA PRZY PLACU JANA PAWŁA II 6

Opracował:

Krzysztof Gembora

Inspektor ochrony przeciwpożarowej

I. WSTĘP

Niniejsza instrukcja bezpieczeństwa pożarowego, zwana dalej instrukcją, została opracowana na podstawie § 6 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. Nr 109 z 2010 r., poz. 719), dla Urzędu Miasta Ruda Śląska. Dotyczy budynku A zlokalizowanego w Rudzie Śląskiej Plac Jana Pawła II 6.

Instrukcja zawiera następującą tematykę:

1. Warunki ochrony przeciwpożarowej, wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu w tym zagrożenia wybuchem.
2. Określenie wyposażenia w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i czynnością konserwacyjnym.
3. Sposoby postępowania na wypadek powstania pożaru i innego zagrożenia.
4. Sposoby zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym, jeżeli takie prace są przewidywane.
5. Warunki ewakuacji z budynku.
6. Sposoby zaznajamiania zatrudnionych pracowników obiektu z przepisami przeciwpożarowymi oraz treścią niniejszej instrukcji.
7. Zadania i obowiązki z zakresu ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami.
8. Plany obiektów, obejmujące także ich usytuowanie oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych.

II. PODSTAWOWE POJĘCIA Z ZAKRESU OCHRONY PRZECIWPOŻAROWEJ.

Instrukcja bezpieczeństwa pożarowego - jest to zbiór wewnątrz zakładowych regulacji dotyczących bezpieczeństwa pożarowego i zasad postępowania w wypadku pożaru lub innego zdarzenia zagrażającego bezpieczeństwu ludzi lub mieniu albo środowisku.

Ochrona przeciwpożarowa - polega na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem poprzez:

- zapobieganie powstawaniu i rozprzestrzenianiu się pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia, przez zapewnienie koniecznych warunków ochrony technicznej nieruchomościom i ruchomościom oraz tworzenie warunków organizacyjnych i formalnoprawnych zapewniających ochronę ludzi i mienia, a także przeciwdziałających powstawaniu lub minimalizujących skutki pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- zapewnienie sił i środków do zwalczania pożaru, klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia,
- prowadzenie działań ratowniczych.

Działania ratownicze - rozumie się przez to każdą czynność podjętą w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska, a także likwidację przyczyn powstania pożaru, wystąpienia klęski żywiołowej lub innego miejscowego zagrożenia.

Inne miejscowe zagrożenie - rozumie się przez to zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody niebędące pożarem ani klęską żywiołową, stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub którego usunięcie skutków nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków.

Bezpieczeństwo pożarowe - rozumie się przez to stan eliminujący zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, uzyskiwany przez funkcjonowanie systemu norm prawnych i technicznych środków zabezpieczenia przeciwpożarowego, oraz prowadzonych działań zapobiegawczych przed pożarem.

Bezpieczeństwo pożarowe budynku - zespół cech związanych z usytuowaniem budynku, zastosowanymi rozwiązaniami architektonicznymi, zastosowanymi materiałami i elementami, oraz wyposażenia w środki techniczne wpływające na ograniczenie możliwości powstania pożaru, jego rozwoju i skutków.

Krajowy system ratowniczo-gaśniczy - rozumie się przez to integralną część organizacji bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, obejmującą, w celu ratowania życia, zdrowia, mienia lub środowiska, prognozowanie, rozpoznawanie i zwalczanie pożarów, klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń; system ten skupia jednostki ochrony

przeciwpozarowej, inne służby, inspekcje, straże, instytucje oraz podmioty, które dobrowolnie w drodze umowy cywilnoprawnej zgodziły się współdziałać w akcjach ratowniczych.

Zagrożenie pożarowe - zespół czynników wpływających na powstanie i rozprzestrzenianie się pożaru, a przez to zagrażających bezpieczeństwu życia ludzi.

Pożar - niekontrolowany proces spalania w miejscu do tego nieprzeznaczonym.

Spalanie - proces gwałtownego utleniania materiału palnego, czyli łączenia z tlenem, któremu towarzyszy wydzielanie ciepła.

Prace pożarowo niebezpieczne - prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia, cięciem z wytwarzaniem iskier mechanicznych i spawaniem, prowadzone wewnątrz lub na dachach obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych, a także prace remontowo-budowlane wykonywane w strefach zagrożonych wybuchem.

Droga ewakuacyjna - to pozioma lub pionowa droga komunikacji ogólnej, służąca celom ewakuacji (np. klatka schodowa i korytarze w budynku).

Dojście ewakuacyjne - jest to droga od wyjścia z pomieszczenia na drogę ewakuacyjną do wyjścia na zewnątrz budynku albo do drzwi klatki schodowej.

Ewakuacja budynku - jest to uporządkowany ruch osób do miejsca bezpiecznego w przypadku pożaru lub innego niebezpieczeństwa.

Podręczny sprzęt gaśniczy - przenośny sprzęt uruchamiany ręcznie, służący do gaszenia pożarów w ich początkowej fazie.

Stałe urządzenia gaśnicze - urządzenie gaśnicze, do którego środek gaśniczy podawany jest ze stałych źródeł zasilania trwale połączonych z tym urządzeniem.

Gęstość obciążenia ogniowego - to parametr oceny zagrożenia pożarowego w obiektach przemysłowo - magazynowych (PM).

droga pożarowa - droga o utwardzonej nawierzchni umożliwiająca dojazd pojazdów jednostek ochrony przeciwpożarowej do obiektu budowlanego o każdej porze roku.

przeście ewakuacyjne - przeście od najdalszego miejsca w pomieszczeniu, w którym może przebywać człowiek do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku.

III. CHARAKTERYSTYKA OBIEKTU

1. Obiekt zlokalizowany jest w Rudzie Śląskiej przy Placu Jana Pawła II 6.

Jest to budynek wolnostojący, pięciokondygnacyjny podpiwniczony.

Składa się z dwóch podstawowych budynków: budynku głównego i budynku bocznego oraz łącznika stanowiącego połączenie komunikacyjne pomiędzy nimi. Łącznik częściowo mieści pomieszczenia biurowe.

Budynek wzniesiony z cegły. Elewacja wykonana ze styropianu grubości 10cm, przy oknach 3cm pokryty tynkiem. Niektóre strefy elewacji wykonano ze styropianu grubości 8cm oblicowane kamieniem naturalnym.

Wejście główne od Placu Jana Pawła II oraz wejście boczne od ulicy Niedurnego obłożono kamieniem mocowanym bezpośrednio do muru.

Cokół budynku bocznego obłożono kamieniem naturalnym.

Dach płaski kryty papą.

Łącznik w konstrukcji żelbetowej.

Posadzki w obiekcie pokryte są częściowo wykładzinami PCV i kafelkami ceramicznymi. Ściany wewnętrzne to tynki cementowo - wapienne gładkie malowane. Stolarka drzwiowa drewniana lub stalowa, okna z tworzywa sztucznego.

Przeznaczenie obiektu - budynek pełni funkcję administracyjną.

Mieści się w nim Urząd Miasta Ruda Śląska.

Usytuowany jest na działkach o numerach: 1789/137

1046/333

1050/132

1047/132

Powierzchnia działki: - 2562m²

Powierzchnia użytkowa budynku głównego - 4932m²

Powierzchnia użytkowa budynku bocznego	- 956,49m ²
Powierzchnia łącznika	- 1384m ²
Powierzchnia całkowita	- 7272,49m ²
Kubatura budynku głównego	- 25000m ³
Kubatura budynku bocznego	- 4400m ³
Kubatura łącznika	- 4554,10m ³
Kubatura całkowita obiektu	- 33954,1m ³
Wysokość budynku głównego	- 17m
Wysokość budynku bocznego	- 11,6m

2. Instalacje w obiekcie

- elektryczna
- telefoniczna
- wodno - kanalizacyjna
- odgromowa
- sieć komputerowa
- instalacja alarmowa
- instalacja hydrantowa
- instalacja oddymiania klatek schodowych

3. Kwalifikacja pożarowa obiektu

Obiekt z wyjątkiem piwnicy, w której znajduje się archiwum, zaliczany jest do kategorii zagrożenia ludzi ZL I.

Pomieszczenia archiwum zaliczone są do pomieszczeń PM.

Obiekt zaliczony jest do kategorii budynków średniowysokich (SW).

Strefy pożarowe zaliczone, z uwagi na przeznaczenie i sposób użytkowania do więcej niż jednej kategorii zagrożenia ludzi, powinny spełniać wymagania określone dla każdej z tych kategorii.

4. Odporność pożarowa obiektu

Budynek średniowysoki (SW) zaliczany do kategorii zagrożenia ludzi ZL I, powinien być wykonany w klasie „B” odporności pożarowej:

- główna konstrukcja nośna	- klasa R 120 odporności ogniowej
- konstrukcja dachu	- klasa R 30 odporności ogniowej
- stropy	- klasa REI 60 odporności ogniowej
- ściana zewnętrzna	- klasa EI 60 odporności ogniowej
- ściana wewnętrzna	- klasa EI 30 odporności ogniowej
- pokrycie dachu	- klasa E 30 odporności ogniowej

Budynek średniowysoki (SW) zaliczany do kategorii PM, powinien być wykonany w klasie „C” odporności pożarowej:

- główna konstrukcja nośna	- klasa R 60 odporności ogniowej
- konstrukcja dachu	- klasa R 15 odporności ogniowej
- stropy	- klasa REI 60 odporności ogniowej
- ściana zewnętrzna	- klasa EI 30 odporności ogniowej
- ściana wewnętrzna	- klasa EI 15 odporności ogniowej
- pokrycie dachu	- klasa E 15 odporności ogniowej

gdzie:

R - nośność ogniowa (w minutach), określana zgodnie z PN dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budowlanych

E - szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.

I - izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.

Wszystkie powyższe elementy konstrukcyjne powinny być wykonane z materiałów nierozprzestrzeniających ognia.

Strefy pożarowe

Dopuszczalne powierzchnie stref pożarowych w omawianym budynku wynoszą 5000m². Dopuszcza się powiększenie powierzchni strefy o 100%, pod warunkiem zastosowania stałych urządzeń tryskaczowych lub samoczynnych urządzeń oddymiających uruchamianych za pomocą systemu wykrywania dymu. W razie zastosowania obu rozwiązań, strefa pożarowa może zostać powiększona o 200%.

Dopuszczalna strefa pożarowa w pomieszczeniach PM może wynosić 8000m². Strefa ta zlokalizowana w podziemnej części budynku, nie może przekraczać 50% tej powierzchni.

Dopuszcza się jej powiększenie, pod warunkiem zastosowania stałych urządzeń gaśniczych wodnych - o 100% lub samoczynnych urządzeń oddymiających - o 50%. W razie zastosowania obu rozwiązań, strefę można powiększyć o 150%.

5. Gęstość obciążenia ogniowego

Pomieszczenia archiwum charakteryzują się gęstością obciążenia ogniowego $Q=704 \text{ MJ/m}^2$.

Ocena zagrożenia wybuchem: brak zagrożenia wybuchem.

IV. PROCESY PRACY

W obiekcie wykonuje się typowe prace administracyjno - biurowe z wykorzystaniem urządzeń i materiałów biurowych, jak:

- komputery,
- drukarki, kserokopiarki,
- niszczarki
- artykuły biurowe (papier, segregatory itp.)

W budynku na stałe przebywają pracownicy w liczbie:

- piwnica 30 os.
- parter 102 os.
- I-piętro 78 os.
- II- piętro 100 os.
- III-piętro 77 os.
- IV-piętro 30 os.

Liczba pracowników okresowo może ulec zmianie.

Ponadto w budynku oprócz pracowników przebywają petenci. Ich liczby nie da się podać nawet w przybliżeniu.

V. WYPOSAŻENIE OBIEKTU W SPRZĘT PRZECIWPOŻAROWY

Obiekt musi być wyposażony w gaśnice, spełniające wymagania PN. Rodzaj gaśnic powinien być dostosowany do gaszenia tych grup pożarów, które mogą wystąpić w obiekcie. W omawianym przypadku winny to być gaśnice przystosowane do gaszenia pożarów grup A, B, C.

Jedna jednostka masy środka gaśniczego 2 kg (lub 3dm³), zawartego w gaśnicach, powinna przypadać na każde 100m² powierzchni strefy pożarowej w budynku niechronionym stałym urządzeniem gaśniczym.

Gaśnice w obiektach muszą być rozmieszczone:

- w miejscach łatwo dostępnych i widocznych, w szczególności przy wejściach do budynków, na klatkach schodowych, na korytarzach, przy wyjściach z pomieszczeń na zewnątrz,
- w miejscach nienarażonych na uszkodzenia mechaniczne oraz działanie źródeł ciepła,

Przy rozmieszczaniu gaśnic, muszą być spełnione następujące warunki:

- odległość z każdego miejsca w obiekcie, w którym może przebywać człowiek do najbliższej gaśnicy, nie powinna być większa niż 30m,
- do gaśnicy powinien być zapewniony dostęp o szerokości co najmniej 1m.

Obiekt wyposażony jest w gaśnice proszkowe, gaśnice śniegowe, urządzenia gaśnicze, hydranty wewnętrzne oraz koce gaśnicze.

Piwnice

- gaśnica proszkowa GP-4 ABC - 14 szt.
- gaśnica proszkowa GP-6 ABC - 3 szt.
- gaśnica proszkowa GP-12 ABC - 3 szt.
- koc gaśniczy - 12 szt.
- hydrant wewnętrzny 52 - 1 szt.

Portiernia (poziom -1)

- gaśnica proszkowa GP-6 ABC - 1 szt.
- gaśnica proszkowa GP-12 ABC - 2 szt.

Parter

- gaśnica proszkowa GP-4 ABC - 3 szt.
- gaśnica proszkowa GP-6 ABC - 5 szt.
- urządzenie gaśnicze UGS 2x GT BC (komputerowe) - 2 szt.
- hydrant wewnętrzny 52 - 2 szt.

I Piętro

- gaśnica proszkowa GP-4 ABC - 3 szt.
- gaśnica proszkowa GP-6 ABC - 3 szt.
- gaśnica proszkowa GP-12 ABC - 1 szt.

- gaśnica śniegowa GS-5x BC - 2 szt.
- hydrant wewnętrzny 52 - 2 szt.

II Piętro

- gaśnica proszkowa GP-6 ABC - 3 szt.
- gaśnica proszkowa GP-12 ABC - 2 szt.
- gaśnica śniegowa GS-5x BC - 2 szt.
- urządzenie gaśnicze UGS 2x GT BC (komputerowe) - 1 szt.
- hydrant wewnętrzny 52 - 2 szt.

III Piętro

- gaśnica proszkowa GP-6 ABC - 2 szt.
- gaśnica proszkowa GP-12 ABC - 1 szt.
- hydrant wewnętrzny 52 - 2 szt.

IV Piętro

- gaśnica proszkowa GP-6 ABC - 1 szt.
- hydrant wewnętrzny 52 - 1 szt.

Sposób rozmieszczenia gaśnic spełnia aktualne wymogi w zakresie dostępu i odległości a także ich ilości w przeliczeniu na powierzchnię.

Miejsce usytuowania sprzętu gaśniczego, oznakowano zgodnie z PN.

Zdarzają się sporadyczne przypadki nieprawidłowości w oznakowaniu sprzętu gaśniczego spowodowane najprawdopodobniej przeniesieniem gaśnic w inne miejsce. Należy uzupełnić oznakowanie usytuowania tego sprzętu zgodnie ze stanem faktycznym.

Przykłady oznakowania usytuowania sprzętu gaśniczego:

oznaczenie "GAŚNICA" - oznacza miejsce usytuowania gaśnic

oznaczenie - "HYDRANT" - oznacza miejsce montażu hydrantu

oznaczenie - "SPRZĘT GAŚNICZY" - oznacza miejsce usytuowania sprzętu gaśniczego

Hydranty zewnętrzne znajdują się:

- przy ulicy Piotra Niedurnego 67,
- przy ulicy Konstantego Damrota 6,
- przy ulicy Konstantego Damrota 5.

Instalacja oddymiania

Obiekt wyposażony jest w instalację automatycznego systemu oddymiania.

W skład instalacji wchodzi:

- centrala oddymiania MCR 9705
- optyczne czujki dymu DUR-40
- przyciski oddymiania RPO-1
- kłapa oddymiająca C130 Mercor

Centrala oddymiania zainstalowana jest na najwyższej kondygnacji głównej klatki schodowej. Przyciski oddymiania są umieszczone na najwyższej kondygnacji, na parterze oraz w pomieszczeniu ochrony budynku.

W przypadku wykrycia dymu przez czujkę, centrala sterująca automatycznie uruchomi kłapy dymowe powodując ich otwarcie.

Możliwe jest także ręczne uruchomienie systemu oddymiania. Wciśnięcie przycisku, spowoduje otwarcie kłapy dymowej.

System jest wyposażony w przycisk przewietrzania, znajdujący się w szczycie klatki schodowej.

Usytuowanie przycisków oddymiania oraz usytuowanie sprzętu gaśniczego, wskazano w załączniku nr 5.

VI. POSTĘPOWANIE NA WYPADEK POŻARU LUB INNEGO MIEJSCOWEGO ZAGROŻENIA

1. Zasady ogólne

Każdy kto zauważy pożar powinien:

- zachować spokój i nie wywoływać paniki,
- ostrzec inne osoby,
- wyłączyć główny wyłącznik prądu,
- zamknąć okna i drzwi, które nie służą ewakuacji,
- powiadomić Straż Pożarną,
- przystąpić do gaszenia ognia,

- przystąpić do ewakuacji osób z zagrożonego miejsca,
- usunąć z zasięgu ognia materiały palne i inne pożarowo niebezpieczne,
- z chwilą przybycia Straży Pożarnej, należy podporządkować się poleceniom dowódcy jednostki i udzielić niezbędnych informacji

2. Alarmowanie

W przypadku zauważenia pożaru lub innego miejscowego zagrożenia, należy niezwłocznie zaalarmować:

- wszystkie osoby znajdujące się w strefie zagrożenia oraz w jej sąsiedztwie,
- straż pożarną - tel: **998** lub **112**
- w razie potrzeby należy także zaalarmować:
 - pogotowie ratunkowe - **999** lub **112**
 - policję - **997** lub **112**
 - pogotowie energetyczne - **991**
 - pogotowie gazowe - **992**
 - straż miejską - **986**

12

Alarmując straż pożarną, należy podać następujące informacje:

- dokładny adres-lokalizację miejsca pożaru (podać dokładny adres i określić miejsce)
- informację o zagrożeniu dla ludzi, ilu jest poszkodowanych,
- informację o pożarze (przeznaczenie budynku, informacje o materiałach niebezpiecznych pożarowo itp.),
- nazwisko i numer telefonu,
- odpowiedzieć na pytania przyjmującego zgłoszenie

NIE ROZŁĄCZAĆ SIĘ. ROZMOWĘ KOŃCZY PRZYJMUJĄCY ZGŁOSZENIE. CZEKAĆ NA PYTANIA PRZYJMUJĄCEGO ZGŁOSZENIE.

Równocześnie z alarmowaniem o zagrożeniu, należy przystąpić do gaszenia pożaru za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego i/lub rozpocząć ewakuację z zagrożonego miejsca.

Przed opuszczeniem pomieszczeń, należy wyłączyć wszystkie znajdujące się w nich instalacje i urządzenia.

3. Gaszenie pożaru

Akcją gaśniczą do czasu przybycia służb ratowniczych, kieruje właściciel lub zarządca obiektu, pracodawca albo osoba przez nich wyznaczona. Pamiętać należy, że używając podręcznego sprzętu gaśniczego, gasimy pożary w zarodku czyli w jego początkowej fazie.

Podczas akcji gaśniczej, przestrzegaj następujących zasad:

- gasząc pożar, podawaj środki gaśnicze bezpośrednio na źródło ognia,
- kierować strumień środka gaśniczego na palące się przedmioty lub obiekty od strony zewnętrznej (skrajnej) w kierunku do środka,
- gasząc pożar na terenie zewnętrznym - gasić zawsze "z wiatrem",
- należy używać środków gaśniczych przeznaczonych do gaszenia danej grupy pożarów (tabela poniżej),

13

Grupa	Rodzaj palącego się materiału	Rodzaj środka gaśniczego
A	ciała stałe pochodzenia organicznego, przy spalaniu których występuje zjawisko żarzenia (drewno, papier itp. materiały)	woda, piana gaśnicza, proszek gaśniczy, dwutlenek węgla
B	ciecze palne i substancje stałe topniejące wskutek ciepła (rozpuszczalniki, pasty do podłogi, topiące się tworzywa sztuczne)	piana gaśnicza, proszek gaśniczy, dwutlenek węgla
C	gazy palne (gaz miejski, metan, propan-butan)	proszek gaśniczy, dwutlenek węgla
D	metale (magnez, sód, aluminium)	Specjalne środki gaśnicze
F	tłuszcze i oleje w urządzeniach kuchennych	środki syntetyczne AFFF

- gasząc urządzenia pod napięciem, należy zachować odległość minimum 1m,
- nie wolno używać wody do gaszenia pożarów urządzeń lub instalacji elektrycznych pod napięciem, cieczy palnych oraz substancji chemicznych reagujących z wodą, a także pożarów elementów będących w bezpośredniej bliskości tych materiałów,
- usunąć z miejsca pożaru i bezpośredniego sąsiedztwa wszelkie znajdujące się tam materiały palne,

- otwierając drzwi do pomieszczeń, w których powstał pożar należy zachować szczególną ostrożność. Wskazane jest schowanie się za ścianę od strony klamki w drzwiach lub zasłonięcie twarzy.
- mając do dyspozycji większą ilość gaśnic, należy użyć je jednocześnie - nigdy jedna po drugiej,
- po każdorazowym użyciu gaśnicy, nie odkładaj jej na miejsce - przekaz do Wydziału Administracyjnego,
- po ugaszeniu pożaru pozostań na miejscu, nie odchodź ponieważ może dojść do ponownego powstania ognia.

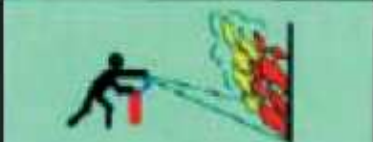
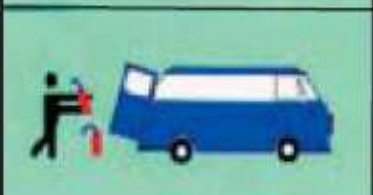
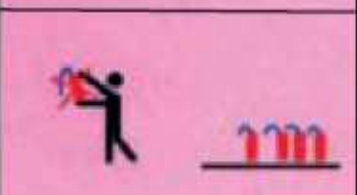
USYTUOWANIE GŁÓWNEGO WYŁĄCZNIKA PRZECIWPOŻAROWEGO.

Wyłącznik przeciwpożarowy znajduje się przy drzwiach rozsuwanych głównego wejścia do budynku od Placu Jana Pawła II.

Jest oznakowany zgodnie z PN.

Należy zadbać, by nie był on zasłaniany przez banery informacyjne czy reklamowe ani inne elementy.

Zasady gaszenia ognia za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego

	Dobrze	Źle
Gaś ogień w kierunku wiatru (z wiatrem).		
Palące się powierzchnie gaś rozpoczynając od brzegu.		
Požary substancji kapiących i płynnych gaś strumieniem skierowanym od góry do dołu.		
Požary ścian gaś strumieniem skierowanym od dołu do góry.		
Stosuj wystarczającą liczbę gaśnic - nigdy jedną po drugiej.		
Zwracaj uwagę na możliwość ponownego rozpalenia się ognia.		
Nigdy nie wieszaj gaśnic po ich użyciu na stałe miejsce. Najpierw należy zlecić ich ponowne napełnienie.		

4. Zasady posługiwania się podręcznym sprzętem gaśniczym

Gaśnice proszkowe

Gaśnice proszkowe stosuje się przede wszystkim tam, gdzie zachodzi obawa uszkodzenia materiałów i urządzeń szczególnie cennych, które przy stosowaniu innych środków gaśniczych, a zwłaszcza wody i piany mogą ulec zniszczeniu (np dokumenty).

Proszki grupy ABC przeznaczone są do gaszenia pożarów materiałów stałych, cieczy i gazów palnych oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem.

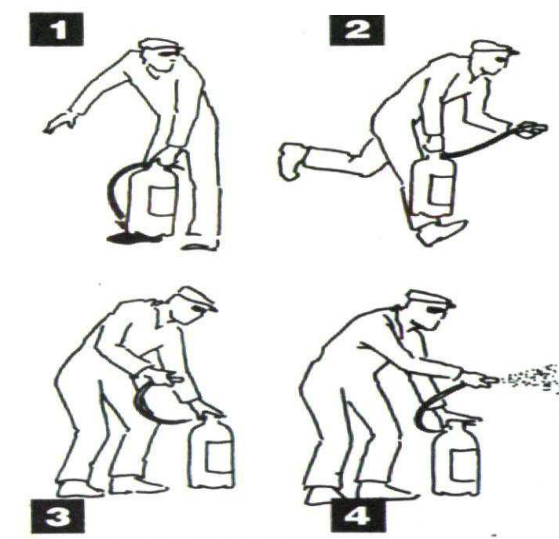
Gaśnice śniegowe

Gaśnice śniegowe stosuje się do gaszenia pożarów grupy B i C oraz urządzeń elektrycznych pod napięciem do 1000V. Podczas obsługi takiej gaśnicy, wskazane jest trzymanie zarówno gaśnicy jak i jej przewodu za specjalny uchwyt, który zabezpiecza dłonie przed odmrożeniem.

Należy zachować szczególną ostrożność podczas użytku tej gaśnicy w pomieszczeniach, gdyż znajdujący się w gaśnicy gaz, wykazuje działanie duszące już przy stężeniu powyżej 2%.

Zasady użycia:

- 1) wyciągnąć zawleczkę,
- 2) podejść do ognia,
- 3) nacisnąć dźwignię zaworu,
- 4) skierować strumień środka gaśniczego do ogniska pożaru.

Koc gaśniczy

Stanowi „płachtę” z włókna szklanego, całkowicie niepalną. Koc gaśniczy przechowuje się w specjalnych futerałach. Służą do tłumienia pożaru poprzez odcięcie dostępu powietrza do strefy spalania. Nadaje się do gaszenia niedużych powierzchniowo pożarów grup A,B,C.

Zasady użycia :

- ująć koc za uchwyt i wyciągnąć z futerału, zrywając plombę,
- podbiec z kocem do ognia, (z wiatrem w razie pożaru na terenie zewnętrznym),
- rozwinąć koc przez strzepnięcie,
- narzucić koc na palący się przedmiot "od siebie", zwracając uwagę by nie poparzyć sobie dłoni i by koc osłaniał gaszącego przed ogniem,
- otulić obrzeża koca dookoła palącego się przedmiotu, odcinając w ten sposób dostęp powietrza,
- pozostawić koc, aż do całkowitego wygaśnięcia ognia.
- zachować ostrożność, gdyż istnieje niebezpieczeństwo poparzenia przez ogień żrące, które wydostają się spod obrzeża koca.

W przypadku gaszenia ludzi należy ratowaną osobę przewrócić i przykryć kocem.

Hydrant

Hydrant jest urządzeniem przeciwpożarowym, podłączonym do sieci wodociągowej. Przeznaczony do gaszenia pożarów grupy A.

Zabronione jest używanie wody z hydrantu do gaszenia pożarów w obrębie urządzeń elektrycznych będących pod napięciem.

W przypadku konieczności użycia hydrantu należy postępować wg następujących wytycznych:

hydrant 25 z węzem półsztywnym:

- otworzyć szafkę,
- odkręcić zawór hydrantu /w lewo/,
- rozwinąć wąż do miejsca pożaru,
- odkręcić prądownicę i skierować strumień wody na pożar.

hydrant wewnętrzny 52 z wężem płasko składanym:

- otworzyć szafkę,
- rozwinąć cały wąż,
- odkręcić zawór hydrantu i skierować strumień wody na pożar.

Przy każdym hydrancie powinna znajdować się instrukcja użycia wraz z oznaczeniem rodzaju hydrantu - warunek ten nie jest spełniony.

Szafki hydrantowe będące na wyposażeniu obiektu, powinny być wykonane zgodnie z PN.

18

5. Ewakuacja

W przypadku wystąpienia zagrożenia powodującego konieczność przeprowadzenia ewakuacji osób i mienia z obiektu, decyzje o podjęciu ewakuacji podejmuje właściciel lub zarządca obiektu, pracodawca albo osoba przez nich wyznaczona, a po przybyciu straży pożarnej dowódca akcji ratowniczo-gaśniczej.

O ewakuacji dowiadujemy się poprzez komunikaty słowne wydane przez telefon, osobiście przez osobę alarmującą (pracownik ochrony, pracownik Urzędu lub inna osoba) lub w inny możliwy sposób uzależniony od rodzaju i zasięgu zagrożenia.

Z chwilą otrzymania wiadomości o pożarze i podjęciu decyzji o ewakuacji, wszyscy pracownicy zobowiązani są do ewakuacji.

Ewakuację przeprowadza się wykorzystując wszystkie dostępne wyjścia ewakuacyjne.

Drogi ewakuacji przedstawiono w załączniku nr 5.

W przypadku podjęcia decyzji o ewakuacji osób, należy przestrzegać następujących zasad:

- prowadząc ewakuację, należy w pierwszej kolejności ratować i ewakuować osoby najbardziej poszkodowane, nie mogące samodzielnie opuścić obiektu oraz osoby z pomieszczeń najbardziej zagrożonych pożarem,
- w pierwszej kolejności należy ewakuować osoby z tych pomieszczeń, w których powstał pożar, lub które znajdują się na drodze rozprzestrzeniania się ognia oraz pomieszczeń, z których wyjście lub dotarcie do bezpiecznych dróg ewakuacji może zostać odcięte przez pożar lub zadymienie.
- w sytuacji gdy nie można zlokalizować zagrożenia, w pierwszej kolejności, ewakuujemy ludzi będących najbliżej wyjścia lub tych którzy najszybciej mogą opuścić zagrożony budynek. Następnie wyprowadza się osoby, będące dalej od wyjścia. Unikamy w ten sposób spiętrzenia się ludzi, co może prowadzić do przepychanek i w konsekwencji do stratowania osób.

- decyzję o konieczności przeprowadzenia ewakuacji, ogłosić spokojnie i stanowczo jednocześnie,
- użyć wszelkich dostępnych środków, aby możliwie skutecznie zabezpieczyć drogi ewakuacyjne przed rozwojem pożaru oraz zadymieniem,
- w trakcie trwania ewakuacji, należy podporządkować się osobom kierującym ewakuacją,
- w pierwszej kolejności ewakuuje się ludzi, a w drugiej kolejności mienie zagrożone pożarem,
- w miarę możliwości wraz z ewakuacją należy prowadzić akcję gaśniczą,
- kolejność wyprowadzania osób uzależniona jest od miejsca wybuchu pożaru,
- kierunki ewakuacji określają znaki ewakuacyjne rozmieszczone na drogach komunikacyjnych,
- nie dopuszczać do powstania paniki i likwidować ją w zarodku,
- niezwłocznie powiadomić wszystkie osoby przebywające na terenie zakładu, o powstaniu i charakterze zagrożenia oraz konieczności przeprowadzenia ewakuacji,
- drzwi ewakuacyjne pootwierać, a tam gdzie są zamknięte zbić szybką kasetki, wyjąć klucz i otworzyć drzwi, a drzwi rozsuwane powinny zostać otwarte przez ochronę i być w czasie ewakuacji stale otwarte,
- w przypadku blokady dróg ewakuacyjnych, należy niezwłocznie dostępnymi środkami, powiadomić kierującego akcją ewakuacyjną,
- ewakuacja osób musi być przeprowadzona w możliwie jak najszybszym czasie. Niezależnie od jakiegokolwiek zagrożenia (pożar, ładunek wybuchowy) czas na ewakuację powinien być skrócony do minimum,
- ludzi odciętych od wyjścia, a znajdujących się w strefie zagrożenia, należy zebrać w pomieszczeniu najbardziej oddalonym od źródła pożaru i w miarę posiadanych środków oraz istniejących warunków, powiadomić o położeniu lub w miarę możliwości ewakuować na zewnątrz,
- przy silnym zadymieniu dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej, starając się trzymać głowę jak najniżej, ze względu na mniejsze zadymienie panujące w dolnych partiach pomieszczeń i korytarzy. Usta i drogi oddechowe należy w miarę możliwości zasłaniać materiałem zmoczonym w wodzie - sposób ten ułatwia oddychanie. Podczas ruchu przez mocno zadymione odcinki dróg ewakuacyjnych należy poruszać się wzdłuż ścian, by nie stracić orientacji co do kierunku ruchu,

- produkty spalania są wysoce toksyczne (trujące) - należy jak najszybciej opuścić zadymione pomieszczenia, korytarz. Nie wolno zatrzymywać się ani poruszać w kierunku przeciwnym do kierunku ewakuacji,
- w razie zadymienia uruchomić ręcznie instalację oddymiania poprzez wciśnięcie przycisku oddymiania z wyjątkiem sytuacji, w której instalacja ta uruchomi się automatycznie (usytuowanie przycisków oddymiania wskazano w załączniku nr 5),
- ewakuacja mienia nie może odbywać się kosztem sił i środków niezbędnych do ewakuacji i ratowania ludzi. Ewakuację mienia należy rozpocząć od najcenniejszych urządzeń, dokumentacji i przedmiotów,
- nie należy otwierać bez potrzeby drzwi i okien w pomieszczeniach, w których powstał pożar, ponieważ dopływ powietrza sprzyja rozprzestrzenianiu się ognia,
- poruszając się po klatce schodowej i korytarzach należy przestrzegać zasady ruchu prawostronnego, pozostawiając lewą stronę wolną dla ratowników.
- w czasie schodzenia klatką schodową szybkość poruszania się dostosować do szybkości osób znajdujących się niżej.
- po zakończeniu ewakuacji, tj. opuszczeniu budynku czy zagrożonej strefy, osoba wyznaczona do ewakuacji danej grupy osób, zobowiązana jest do sprawdzenia, czy wszyscy ludzie opuścili poszczególne pomieszczenia. W razie podejrzenia, że ktoś został w zagrożonej strefie, należy natychmiast zgłosić ten fakt jednostkom ratowniczym przybyłym na miejsce akcji,
- po opuszczeniu obiektu ludzie powinni przejść do wyznaczonego miejsca - rejonu zbiórki i czekać na sprawdzenie stanu osobowego oraz dalsze dyspozycje kierującego akcją ewakuacyjną.
- w przypadku przybycia jednostek Straży Pożarnej w trakcie akcji ewakuacyjnej, kierujący przebiegiem akcji zobowiązany jest do złożenia informacji o przebiegu akcji, a następnie do podporządkowania się poleceniom dowódcy akcji,
- **zabronione jest korzystanie z wind w trakcie ewakuacji.**

W razie odcięcia dostępu do wyjścia ewakuacyjnego, należy:

- oddalić się jak najdalej od źródła zagrożenia i spróbować udać się do innego wyjścia gdy jest to możliwe, albo
- przejść do innego pomieszczenia nie objętego zagrożeniem i zamknąć drzwi,
- w przypadku przedostawania się dymu, uszczelnić drzwi, otworzyć okna,

zachować spokój,

- wzywając pomocy, pamiętaj, że pomoc nie może być udzielana wszystkim jednocześnie,
- opuszczanie budynku drogami innymi niż przeznaczone do ewakuacji jest ostatecznością.

Po ewakuacji z zagrożonego budynku lub zagrożonej strefy, osoby ewakuowane powinny zebrać się w jednym miejscu. Zabronione jest rozchodzenie się osób.

Miejscem zbiórki po ewakuacji jest Plac Jana Pawła II, naprzeciw wejścia głównego do budynku.

Miejsce zbiórki po ewakuacji należy oznakować zgodnie z PN.

Miejsce to oznaczone jest na mapie stanowiącej załącznik nr 6.

Drogi ewakuacyjne muszą być zachowane w odpowiednim stanie, to znaczy że nie można ograniczać ich drożności poprzez ustawianie na nich jakichkolwiek elementów, które utrudniłyby ewakuację i powodowałyby szybsze rozprzestrzenianie się pożaru.

Z kolei wyjścia ewakuacyjne muszą być ogólnodostępne od wewnątrz z możliwością ich otwarcia w razie zagrożenia bez pomocy osób trzecich. Należy pamiętać by dostęp do nich nie był w jakikolwiek sposób utrudniony.

Drzwi ewakuacyjne powinny się otwierać zgodnie z kierunkiem ewakuacji.

W obiekcie na wytyczonych drogach ewakuacyjnych, znajdują się drzwi otwierane w stronę przeciwną do kierunku ewakuacji.

Znajdujące się na drogach ewakuacyjnych drzwi dymoszczelne lub drzwi o odporności ogniowej, są w niektórych przypadkach na stałe otwarte oraz podparte w taki sposób, by nie zamykały się samoczynnie (drewnianą podkładką lub zwiniętym papierem). W razie wystąpienia pożaru, może dojść do szybkiego rozprzestrzenienia się ognia i dymu do innych stref pożarowych budynku. Należy dopilnować, by drzwi te były zamknięte lub wyposażać je w urządzenie, które w razie wystąpienia pożaru samoczynnie zostaną zamknięte.

Ponadto przy wyjściach z korytarzy na klatki schodowe budynku, znajdują się drzwi dymoszczelne. Nie stanowią one wydzielenia strefy pożarowej. By wydzielić strefę pożarową należy zamontować drzwi o odporności ogniowej co najmniej EI 30.

Ponadto nie oznaczono dróg i wyjść ewakuacyjnych w piwnicach.

Wskazanie osób kierujących ewakuacją

Zgodnie z art. 209¹ §1 pkt. 2 lit b kodeksu pracy, pracodawca wyznacza osoby do wykonywania czynności w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników.

Do czasu przybycia jednostek ratowniczych, osoby te prowadzą akcje ratowniczą. Osobą nadzorującą akcje ratowniczą do czasu przybycia jednostek ratowniczych, jest jedna z osób wyznaczonych do jej prowadzenia, osoba kierująca pracownikami lub pracownik ochrony.

Obowiązki osób wyznaczonych do zwalczania pożarów i ewakuacji:

- bieżące sprawdzanie drożności dróg i wyjść ewakuacyjnych,
- reagowanie na przypadki łamania przepisów przeciwpożarowych i zgłaszanie ich pracodawcy,
- współpraca z pracodawcą w zakresie profilaktyki przeciwpożarowej,
- natychmiastowe alarmowanie przełożonego, pozostałych osób kierujących pracownikami oraz współpracowników o wystąpieniu zagrożenia,
- poinformowanie odpowiednich służb o zaistnieniu pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- nadzór nad bezpiecznym i prawidłowym przebiegiem ewakuacji wszystkich osób przebywających na terenie Urzędu,
- otwarcie drzwi ewakuacyjnych,
- współpraca z innymi osobami wyznaczonymi w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji, a podczas wystąpienia zagrożenia także z osobami ochraniającymi budynek oraz osobami kierującymi pracownikami,
- zdecydowane i stanowcze reagowanie na jakąkolwiek niesubordynację osób ewakuowanych, np. poruszanie się „pod prąd”, czy próby powrotu do opuszczonych pomieszczeń,
- udzielanie bezpośredniej pomocy podczas ewakuacji osób zdezorientowanych, poszkodowanych lub niepełnosprawnych,
- sprawdzanie wszystkich pomieszczeń (pokoje, pomieszczenia sanitarne i socjalne, pomieszczenia gospodarcze, pomieszczenia archiwum zakładowego) w celu upewnienia się, że wszyscy opuścili zagrożony obszar,
- jeśli warunki bezpieczeństwa na to pozwalają i pożar znajduje się w pierwszej fazie rozwoju (w zarodku), zlokalizowanie miejsca powstania pożaru i podjęcie akcji gaśniczej przy użyciu podręcznego sprzętu gaśniczego,
- przekazanie przełożonemu i zarządzającemu ewakuacją informacji o jej przebiegu.

Powyższe zadania dla osób wyznaczonych mogą być realizowane przez te osoby jedynie w sytuacjach, gdy działania te mogą zostać przeprowadzone bez narażania tych osób na bezpośrednie zagrożenie życia lub utraty zdrowia. Działania te powinny być prowadzone do czasu rozpoczęcia prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczej przez jednostkę straży pożarnej.

Lista wyznaczonych pracowników stanowi załącznik nr 7 do niniejszej instrukcji.

Obowiązki osób kierujących pracownikami w sytuacji ogłoszenia alarmu o zagrożeniu lub ewakuacji:

23

- bezpośrednie informowanie pracodawcy o zaistnieniu danego zagrożenia,
- odbieranie informacji od pracodawcy w konieczności przeprowadzenia akcji ewakuacyjnej,
- wydawanie poleceń przerwania pracy i podjęcia ewakuacji przez podległych pracowników,
- współpraca z osobami wyznaczonymi do zwalczania pożarów i ewakuacji,
- sprawdzenie w miejscu zbiórki po ewakuacji składu osobowego podległej załogi (ilości pracowników danej komórki organizacyjnej oraz ich stanu zdrowia).

Zadania pracowników ochrony

- pełna znajomość topografii chronionych obiektów - rozkładu pomieszczeń, dróg ewakuacyjnych itp., stosowanych systemów zabezpieczających i alarmowych,
- obsługa istniejących w budynkach systemów alarmowych, napadu i monitoringu,
- znajomość rozmieszczenia i umiejętność obsługi głównych wyłączników prądu, instalacji przeciwpożarowych, zaworów wodnych i gazowych oraz prawidłowe reagowanie na mogące wystąpić sytuacje nagłe, awaryjne związane z istniejącymi w chronionych obiektach instalacjami,
- powiadamianie wskazanego pracownika Urzędu oraz właściwych służb w przypadku stwierdzenia w chronionym obiekcie awarii, włamania lub pożaru oraz podjęcie podstawowych działań zabezpieczających,
- niedopuszczenie do wnoszenia na teren ochraniających budynków

materiałów niebezpiecznych,

- poza godzinami pracy Urzędu - dokonywanie obchodu obiektu co najmniej raz na 2 godziny (pierwszy raz godzinę po zakończeniu pracy Urzędu), ze zwróceniem szczególnej uwagi na zabezpieczenie przed pożarem lub zalaniem pomieszczeń oraz prawidłowe zabezpieczenie pomieszczeń chronionych systemami alarmowymi (sprawdzanie drzwi, okien, krat),
- ewakuacja osób z miejsca zagrożenia lub pomoc prowadzącemu ewakuację.

Wskazania dla kierującego ewakuacją.

1. Przy podejmowaniu decyzji o ewakuacji należy:

- określić rodzaj, sposób i kolejność ewakuacji,
- określić wymagane siły i środki do ewakuacji,
- wyznaczyć osoby odpowiedzialne za koordynację ewakuacji, które pomagałyby w szybkim i sprawnym opuszczeniu obiektu przez osoby, najkrótszą drogą na zewnątrz, informując jednocześnie o wyznaczonych miejscach zbiórki dla ewakuowanych ludzi,
- określić sposoby, kolejność i rodzaj ewakuacji składników mienia,
- nawiązać łączność z jednostką straży pożarnej, ewentualnie powiadomić pogotowie ratunkowe, policję.

2. Sygnałem alarmowym informującym o zagrożeniu może być informacja ogłoszona ustnie lub w inny dostępny sposób.

3. Ogłoszenia alarmu dla osób przebywających w budynku, w którym powstał pożar dokonuje osoba, która pierwsza zauważyła pożar.

Wymiary dróg i wyjść ewakuacyjnych.

1. W pomieszczeniach, od najdalszego miejsca, w którym może przebywać człowiek, do wyjścia ewakuacyjnego na drogę ewakuacyjną lub do innej strefy pożarowej albo na zewnątrz budynku, powinno być zapewnione przejście, zwane dalej "przejściem ewakuacyjnym", o długości nieprzekraczającej w strefach pożarowych ZL 40 m.

Długość tych przejść może być powiększona o 50% z powodu zastosowania samoczynnych urządzeń oddymiających uruchamianych za pomocą systemu wykrywania dymu.

2. Szerokość poziomych dróg ewakuacyjnych powinna wynosić co najmniej 1,4 m.

3. Dopuszcza się zmniejszenie szerokości poziomej drogi ewakuacyjnej do

- 1,2 m, jeżeli jest ona przeznaczona do ewakuacji nie więcej niż 20 osób.
4. Wysokość drogi ewakuacyjnej powinna wynosić co najmniej 2,2 m, natomiast wysokość lokalnego obniżenia 2 m, przy czym długość obniżonego odcinka drogi nie może być większa niż 1,5 m.
5. Skrzydła drzwi, stanowiących wyjście na drogę ewakuacyjną, nie mogą, po ich całkowitym otwarciu, zmniejszać wymaganej szerokości tej drogi.
6. Łączną szerokość drzwi w świetle, stanowiących wyjścia ewakuacyjne z pomieszczenia, powinna wynosić 0,9 m, a w przypadku drzwi służących do ewakuacji do 3 osób - 0,8 m.

Drogi nie są zajęte przez inne elementy utrudniające ewakuację lub umożliwiające rozprzestrzenianie się pożaru.

Drogi i wyjścia ewakuacyjne oznakowane są zgodnie z PN.

Oznaczenia dróg i wyjść ewakuacyjnych

Drogi i wyjścia ewakuacyjne powinny być oznakowane znakami ewakuacji zgodnie z wymaganiami norm:

- PN-92/N-01256/02. Znaki bezpieczeństwa. Ewakuacja.
- PN-97/N-01256/04. Znaki bezpieczeństwa. Techniczne środki przeciwpożarowe.
- PN-N-01256-5. Znaki bezpieczeństwa. Zasady umieszczania znaków bezpieczeństwa na drogach ewakuacyjnych i drogach pożarowych.

Znaki powinny posiadać certyfikat zgodności wydany przez Centrum Naukowo Badawcze Ochrony Przeciwpowarowej (CNBOP).

Przy oznakowywaniu obowiązuje zasada, że z każdego punktu drogi ewakuacyjnej powinien być widoczny przynajmniej jeden znak ewakuacyjny.

Przykłady oznakowań:

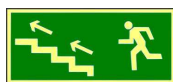
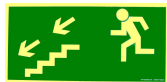
„Wyjście ewakuacyjne” powinien być umieszczony nad drzwiami (nie wolno go umieszczać na drzwiach i innych elementach ruchomych).

„Kierunek drogi ewakuacyjnej (strzałka) wskazuje kierunek ewakuacji. Jest montowany na wysokości ok. 170 cm od poziomu podłogi.

„Kierunek do wyjścia ewakuacyjnego” montuje się na ostatnim odcinku drogi. Występuje w odmianach: w lewo/prawo.

„Schodami w dół lub w górę” montuje się na ścianie klatki schodowej, na początku biegów schodów, na poziomie każdej kondygnacji. Występuje w odmianach: w lewo/prawo.

„Drzwi ewakuacyjne” montuje się na drzwiach wyjścia ewakuacyjnego z budynku lub drzwiach prowadzących do sąsiedniej strefy pożarowej, na wysokości 170cm od poziomu podłogi. Znak może być montowany na skrzydle ruchomym drzwi.

„Klucz do wyjścia ewakuacyjnego” montuje się na kasetce z kluczem do drzwi ewakuacyjnych; rozwiązanie stosowane, gdy drzwi wyjścia ewakuacyjnego nie są używane do komunikacji ogólnej i są na stałe zamknięte, lecz w tym przypadku należy przy nich umieścić kasetkę z kluczem, przy pomocy, którego zostaną otwarte w przypadku ewakuacji.

„Nie korzystać z windy w razie pożaru” montuje się przy drzwiach windy. Oznacza że zabronione jest korzystanie z niej w trakcie trwania pożaru w obiekcie.

„Miejsce zbiórki do ewakuacji” montuje się w miejscu gdzie przewidziano zbiórkę osób ewakuowanych z miejsca zagrożenia.

Drogami pożarowymi są drogi o nawierzchni asfaltowej. Przebiegają one przez ulice:

- Piotra Niedurnego
- Konstantego Damrota
- Jana Smolenia

Drogi pożarowe pokazane są w załączniku nr 6.

W bezpośrednim sąsiedztwie omawianego obiektu znajdują się:

- od strony północnej od budynku głównego i zachodniej od budynku bocznego - budynki mieszkalne - ok 5m,
- od strony południowej - Plac Jana Pawła II,
- od strony zachodniej - dom parafialny - ok 20m,
- od strony wschodniej - obiekty handlowo - usługowe - ok 25m.

27

VII. ŹRÓDŁA OGNI I DROGI ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ POŻARU POTENCJALNE ŹRÓDŁA POŻARU

Potencjalne źródła pożaru to:

- używanie otwartego ognia oraz palenie wyrobów tytoniowych w miejscach pożarowo niebezpiecznych, to znaczy wszędzie tam, gdzie występują materiały pożarowo niebezpieczne (wszelkiego rodzaju dokumenty, elementy wykonane z materiałów palnych jak meble),
- rzucanie niedopałków na materiały palne lub obok nich, do kosza na śmieci, itp.,
- wady i/lub nieprawidłowa eksploatacja urządzeń i instalacji,
- użytkowanie uszkodzonych narzędzi, maszyn i instalacji,
- pozostawianie bez dozoru włączonych urządzeń i instalacji,
- przechowywanie materiałów palnych w bezpośredniej bliskości źródeł ciepła,
- dokonywanie napraw przez osoby nieuprawnione i przeróbek w urządzeniach i instalacjach,
- przechowywanie cieczy i gazów palnych w nieszczelnych, otwartych, uszkodzonych oraz niezabezpieczonych pojemnikach,
- prowadzenia prac niebezpiecznych pożarowo w bezpośredniej bliskości materiałów palnych, bez ich usunięcia lub zabezpieczenia,
- brak konserwacji, przeglądów i badań instalacji elektroenergetycznych,

których celem jest wykrycie ewentualnych wad mających wpływ na zagrożenie pożarowe.

- niesprawną instalacją gazową (brak kontroli szczelności przewodów i urządzeń).
- brak lub niesprawną instalację odgromową obiektu.
- zły stan, nieprawidłowe użytkowanie oraz brak okresowych czynności kontrolnych urządzeń i instalacji kominowej, wentylacyjnej.
- podpalenia oraz akty terroru.
- nieprawidłowe obchodzenie się z substancjami chemicznymi.

Możliwości rozprzestrzeniania się pożaru

Rozprzestrzenianie ognia może następować poprzez:

- palne elementy konstrukcyjne budynku (stropy, ściany, sufity, okładziny ścian itp.), wystroju oraz wyposażenia wnętrza,
- systemy instalacji użytkowych,
- palne materiały znajdujące się na terenie obiektu,
- dostarczanie tlenu poprzez otwarcie okien lub drzwi,
- nieszczelne przewody kominowe,
- nieszczelność instalacji gazowej lub awaria urządzenia gazowego.

Źródłem zagrożenia pożarowego i wybuchowego może być instalacja gazowa.

Powodem wystąpienia zagrożenia może być: rozszczelnienie instalacji gazowej, awarie urządzeń gospodarki gazowej, nieszczelności armatury.

Aby uniknąć ww. sytuacji mogących powodować zagrożenia, należy:

- regularnie kontrolować szczelność instalacji, armatury i urządzeń,
- dokonywać zgodnie z dokumentacją urządzeń wszelkich przeglądów, konserwacji i czynności obsługowych,
- wszelkie zauważone nieprawidłowości w pracy urządzeń gazowych, wyczuwalne wycieki gazu ziemnego, należy niezwłocznie zgłaszać odpowiednim służbom.

Oprócz rozprzestrzeniania ognia, istotne jest również przenikanie do pomieszczeń, dymów i gazów pożarowych, przez otwarte drogi komunikacyjne oraz otwory i kanały instalacyjne. Powstały pożar może rozprzestrzeniać się po występujących elementach palnych wyposażenia i wystroju wnętrza pomieszczenia, poprzez przemieszczanie się płomienia po tych elementach będących ze sobą w styczności oraz poprzez promieniowanie ciepłe.

Następujący w trakcie rozgorzenia pożaru wzrost temperatury spowoduje pękanie szyb w oknach przez co może nastąpić nieograniczony dopływ tlenu do ogniska pożaru i zintensyfikuje proces palenia.

Wystąpić może rozprzestrzenianie się pożaru w obrębie pomieszczenia jak również na sąsiednie pomieszczenia i ciągi komunikacyjne.

Szybkość rozprzestrzeniania się pożaru ograniczyć można do czasu przybycia jednostki ratowniczej poprzez usunięcie materiałów palnych z drogi rozprzestrzeniania się pożaru, prowadzenie działań gaśniczych z użyciem podręcznego sprzętu gaśniczego jak również poprzez ograniczenie dopływu tlenu do ogniska pożaru zamykając wszelkie występujące w obrębie pomieszczenia objętego pożarem otwory. Na zewnątrz płonącego pomieszczenia pożar może rozprzestrzeniać się przez wszelkiego rodzaju nieszczelności, między innymi poprzez drzwi i okna. Podobnie może dojść do rozprzestrzeniania się pożaru z zewnątrz do pomieszczeń budynku.

Pożar może przenikać również przez szczelne, niepalne ściany i stropy. Jeżeli wskutek długotrwałego pożaru ściana lub strop rozgrzeje się do temperatury 200 - 300°C po stronie przeciwnej od miejsca pożaru. Mogą wówczas zapalić się palne materiały przylegające do ściany lub znajdujące się przy stropie.

Czynnikami sprzyjającymi rozprzestrzenianiu się pożaru są:

- późne zauważenie pożaru,
- późne zaalarmowanie straży pożarnej,
- niedostateczna ilość oraz niesprawność podręcznego sprzętu gaśniczego.

By zapobiec możliwości powstania pożaru należy:

- po zauważeniu pożaru natychmiast podjąć niezbędne działania (alarmowanie, powiadomienie służb ratunkowych, próba ugaszenia ognia),
- przestrzegać przepisów i zasad bezpieczeństwa pożarowego,
- zgłaszać wszelkie nieprawidłowości z zakresu bezpieczeństwa pożarowego,
- przestrzegać wszelkich zasad bezpieczeństwa pożarowego w trakcie pracy,
- dbać o prawidłowy stan techniczny urządzeń i instalacji,
- dopilnować należytego składowania materiałów w miejscach do tego celu przeznaczonych,
- prawidłowo posługiwać się wszelkimi narzędziami, urządzeniami i instalacjami i nie użytkować ich niesprawnych technicznie,
- nie używać otwartego ognia oraz nie palić wyrobów tytoniowych,
- przestrzegać przepisów z zakresu bezpieczeństwa pracy,
- przestrzegać zapisów instrukcji bezpieczeństwa i przeciwpożarowych

obowiązujących w zakładzie,

- utrzymanie ładu i porządku w miejscu pracy i jego otoczeniu,
- uczestniczenie w szkoleniach z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

VIII. PRZEGLĄDY TECHNICZNE I CZYNNOŚCI KONSERWACYJNE URZĄDZEŃ PRZECIWPOŻAROWYCH

Przeglądy techniczne i czynności konserwacyjne, powinny być przeprowadzone w okresach ustalonych przez producenta, jednak nie rzadziej niż raz w roku. W omawianym obiekcie należy:

- gaśnice poddać przeglądowi technicznemu nie rzadziej niż raz na 12 miesięcy oraz w sytuacji gdy:
- gaśnice wyposażone są w manometr a ten wskazuje pole poniżej zielonego obszaru na skali,
- gaśnice były w jakikolwiek sposób uruchomione, nawet próbnie,
- gaśnice, w których uruchomiono dźwignię wyzwalającą gaz napędzający,
- gaśnice, w których zerwano plombę,
- gaśnice posiadają ślady uszkodzeń mechanicznych (skrzywiony zawór, rozbity manometr, przecięty lub przedziurawiony wąż, brak pokrętła na zaworze, ogniska korozji itp.),
- gaśnice nie posiadające etykiety kontrolnej z terminem ważności badań.

Ponadto raz na 5 lat należy wymienić znajdujący się w gaśnicy środek gaśniczy.

- hydranty - hydranty wewnętrzne poddać przeglądowi technicznemu nie rzadziej niż raz na 12 miesięcy. Należy także oprócz standardowego przeglądu, przeprowadzić próbę wydajności poboru wody, która nie powinna być mniejsza niż 1,0 dm³/s a ciśnienie nie może być mniejsze niż 0,2 MPa.

- systemy oddymiania - zgodnie z zaleceniami producenta, instalacja oddymiania powinna być poddana przeglądom konserwacyjnym co 6 miesięcy przez grupy serwisowe producenta. Natomiast co najmniej 1 raz w miesiącu należy przeprowadzić test poprawności działania całego systemu

Czynności te, powinny być wykonane przez uprawnionego konserwatora. Ten po dokonaniu ww. czynności, na każdą gaśnicę lub inny środek gaśniczy, nakleja etykietę kontrolną

z terminem ważności badania oraz pozostawia protokół z przeprowadzonych czynności, który jest przechowywany w zakładzie.

Ponadto co najmniej raz na 5 lat, należy wykonać pomiary instalacji elektrycznej i odgromowej, natomiast wentylacji raz w roku.

IX. PRACE NIEBEZPIECZNE POD WZGLĘDEM POŻAROWYM

Prace niebezpieczne pożarowo, są to prace remontowo-budowlane związane z użyciem otwartego ognia np. spawanie, zgrzewanie, lutowanie, cięcie przy użyciu palników lub pił tarczowych, podgrzewanie, prowadzone wewnątrz obiektu, na terenie przyległym do niego.

O ich bezpieczeństwie decyduje fachowe przygotowanie prowadzących je osób, używanie odpowiednich i sprawnych technicznie narzędzi, stosowanie ustalonych sposobów zabezpieczenia.

Prace remontowo - budowlane z użyciem otwartego ognia , prowadzone wewnątrz obiektów, na przyległych do nich terenach oraz placach składowych a także wszystkie prace , które nie wchodzą w zakres standardowo wykonywanych w zakładzie prac, należy prowadzić w sposób uniemożliwiający powstanie pożaru lub wybuchu.

Prace te mogą być wykonywane jedynie na podstawie pisemnego zezwolenia, zgodnie z załącznikiem nr 3.

Przed rozpoczęciem prac niebezpiecznych pożarowo, właściciel lub zarządca obiektu oraz wykonawca prac, zobowiązany jest do:

- oceny zagrożenia pożarowego w rejonie wykonywanych prac,
- ustalenia rodzaju przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania i rozprzestrzeniania się pożaru lub wybuchu,
- wskazać osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie miejsca pracy, za jej przebieg oraz zabezpieczenie miejsca po zakończeniu prac.

Szczegółowe zasady zabezpieczenia przeciwpożarowego ww. prac, określa właściciel lub zarządca obiektu w porozumieniu z wykonawcą prac.

Przy wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych należy przestrzegać następujących zasad:

- wszelkie materiały palne i wybuchowe, znajdujące się w miejscu wykonywania prac oraz w bezpośrednim sąsiedztwie, należy usunąć lub

zabezpieczyć, elementy konstrukcji budynku i znajdujące się w nim instalacje techniczne należy zabezpieczyć,

- prace w miejscach, w których wykonywane były prace związane z użyciem cieczy zapalnych lub gazów palnych, można prowadzić tylko wtedy, gdy stężenie par cieczy lub gazów w mieszaninie z powietrzem w miejscu wykonywania prac, nie przekracza 10% ich dolnej granicy wybuchowości,
- w miejscu wykonywania prac, powinien znajdować się sprzęt umożliwiający likwidację wszelkich źródeł pożaru,
- po zakończeniu prac należy skontrolować miejsce wykonywania prac oraz bezpośrednio sąsiedztwo,
- prace niebezpieczne pożarowo mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby do tego upoważnione, posiadające odpowiednie kwalifikacje,
- właściciel, zarządca obiektu jest zobowiązany przed rozpoczęciem prac, zapoznać wyznaczone osoby z zagrożeniami pożarowymi występującymi w rejonie wykonywania prac oraz z rodzajem przedsięwzięć mających na celu niedopuszczenie do powstania pożaru lub wybuchu,
- sprzęt używany do wykonywania prac, powinien znajdować się w stanie pełnej sprawności i zabezpieczony przed możliwością wywołania pożaru lub wybuchu.

Obowiązki osób nadzorujących prace niebezpieczne pożarowo:

Osoba, sprawująca nadzór nad przebiegiem prac niebezpiecznych pożarowo, powinna w szczególności:

- znać obowiązujące przepisy przeciwpożarowe oraz nadzorować przestrzeganie tych przepisów przez osoby wykonujące takie prace,
- dopilnować, aby przed przystąpieniem do prac, wykonane zostały wszystkie zalecenia w zakresie zabezpieczenia obiektu, przewidziane w protokole prac lub zezwoleniu na ich przeprowadzenie,
- sprawdzać zabezpieczenie prac oraz wydawać polecenia gwarantujące natychmiastową likwidację stwierdzonych niedociągnięć,
- wstrzymywać prace z chwilą stwierdzenia sytuacji stwarzających niebezpieczeństwo powstania pożaru, do czasu usunięcia występujących nieprawidłowości,
- brać udział w kontroli obiektu po zakończeniu tych prac.

Do obowiązków wykonawcy prac niebezpiecznych pożarowo należy w szczególności:

- sprawdzenie, czy sprzęt i narzędzia są technicznie sprawne i należy je zabezpieczyć przed możliwością zainicjowania oraz rozprzestrzeniania pożaru,
- ściśle przestrzeganie zaleceń zawartych w protokole i zezwoleniu na prowadzenie prac,
- znajomość przepisów przeciwpożarowych, obsługi podręcznego sprzętu gaśniczego oraz zasad postępowania w przypadku powstania pożaru,
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy zostały wykonane wszystkie zabezpieczenia przewidziane dla danego rodzaju prac,
- ściśle przestrzeganie wytycznych zabezpieczenia, przewidzianych dla prowadzenia danego rodzaju prac niebezpiecznych,
- sprawdzenie przed przystąpieniem do pracy, czy stanowisko zostało wyposażone w odpowiednią ilość i rodzaj podręcznego sprzętu gaśniczego,
- rozpoczynanie prac niebezpiecznych pożarowo tylko po otrzymaniu pisemnego zezwolenia,
- przerwanie pracy w przypadku stwierdzenia sytuacji lub warunków umożliwiających powstanie i rozprzestrzenianie pożaru oraz zgłoszenie tego faktu przełożonemu,
- meldowanie bezpośredniemu przełożonemu o zakończeniu prac niebezpiecznych pożarowo oraz informowanie o ewentualnych faktach zainicjowania ognia, ugaszonego w czasie wykonywania prac,
- dokładne sprawdzenie po zakończeniu pracy, stanowiska i jego otoczenia, w celu stwierdzenia czy podczas wykonywania prac niebezpiecznych pożarowo nie zainicjowano pożaru,
- wykonywanie wszelkich poleceń przełożonych i organów kontrolnych w sprawach związanych z zabezpieczeniem przeciwpożarowym prac i czynności niebezpiecznych pożarowo.

Z wyjątkiem prac remontowo - budowlanych, w obiekcie nie przewiduje się wykonywania prac pożarowo niebezpiecznych.

X. SPOSOBY ZAZNAJAMIANIA UŻYTKOWNIKÓW OBIEKTU Z TREŚCIĄ INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO I PRZEPISAMI PRZECIWPOŻAROWYMI

Do zapoznania się z instrukcją i przestrzegania jej ustaleń zobowiązani są wszyscy pracownicy bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko. Przyjęcie do wiadomości postanowień instrukcji pracownicy potwierdzają własnoręcznym podpisem. Postanowienia instrukcji obowiązują również pracowników firm zewnętrznych prowadzących działalność gospodarczą lub wykonujących jakiegokolwiek prace na terenie Urzędu Miasta Ruda Śląska.

34

Kierownik zakładu lub osoba przez niego wyznaczona ma prawo i obowiązek kontrolować wykonawców w zakresie realizacji ustaleń zawartych w instrukcji i przestrzegania przez ich pracowników postanowień instrukcji.

Niniejsza instrukcja bezpieczeństwa pożarowego podlega okresowej aktualizacji co najmniej raz na 2 lata i także po modyfikacjach sposobu użytkowania obiektu lub procesu technologicznego, które wpływają na zmianę warunków ochrony przeciwpożarowej.

WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

1. Oświadczenie wykonującego prace pożarowo niebezpieczne
2. Protokół zabezpieczenia prac pożarowo niebezpiecznych
3. Zezwolenie na przeprowadzenie prac pożarowo niebezpiecznych
4. Zasady gaszenia pożarów podręcznym sprzętem gaśniczym
5. Plan budynku z planem ewakuacji, umiejscowieniem podręcznego sprzętu gaśniczego, wyłączników prądu, głównego zaworu gazu, i przyciskami oddymiania
6. Plan terenu ze wskazaniem miejsca zbiórki do ewakuacji i dróg pożarowych.

ZAŁĄCZNIK NR 1

.....
(pieczęć firmowa)

.....
(miejscowość i data)

.....
(imię i nazwisko)

36

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że zobowiązuję się do przestrzegania obowiązujących przepisów przeciwpożarowych w zakresie prowadzenia prac pożarowo niebezpiecznych oraz usuwania stwierdzonych zagrożeń pożarowych.

.....
(podpis składającego oświadczenie)

ZAŁĄCZNIK NR 2

.....
(pieczęć firmowa)

Protokół zabezpieczenia przeciwpożarowego prac niebezpiecznych pożarowo

1. Nazwa i określenie budynku - pomieszczenia, w którym przewiduje się wykonywanie prac

.....
2. Kategoria zagrożenia ludzi oraz właściwości pożarowe materiałów palnych występujących w pomieszczeniu lub budynku

.....
3. Palność elementów budowlanych występujących w danym pomieszczeniu, budynku lub rejonie przewidywanych prac

.....
4. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego pomieszczenia, budynku, stanowiska, urządzenia itp. Na okres wykonywania prac

.....
5. Ilość i rodzaje podręcznego sprzętu gaśniczego do zabezpieczenia toku prac

.....
6. Środki i sposób alarmowania straży pożarnej oraz współpracowników w raz zaistnienia pożaru

.....
7. Osoba odpowiedzialna za całokształt przygotowania zabezpieczenia przeciwpożarowego toku prac

.....
8. Osoby odpowiedzialne za nadzór nad stanem bezpieczeństwa nad stanem prac

.....
9. Osoby zobowiązane do przeprowadzenia kontroli rejonu prac spawalniczych po ich zakończeniu

.....
Podpisy członków komisji:

(imię, nazwisko, stanowisko)

.....

.....

ZAŁĄCZNIK NR 3

.....
(pieczęć firmowa)

Zezwolenie nr
Na przeprowadzenie prac niebezpiecznych pożarowo

1. Miejsce pracy

2. Rodzaj pracy

3. Czas pracy: dnia: od godziny do godziny

4. Zagrożenie pożarowo - wybuchowe w miejscu pracy

5. Sposób zabezpieczenia przed możliwością zainicjowania pożaru lub

wybuchu

6. Środki. zabezpieczenia:

przeciwpożarowe

BHP

inne

7. Sposób wykonywania pracy

8. Odpowiedzialni za:

- przygotowanie miejsca pracy, środków zabezpieczenia toku prac

nazwisko podpis

- wyłączenie spod napięcia:

nazwisko podpis

- dokonanie analizy stężenia par cieczy i gazów:

nazwisko podpis

- stosowanie środków zabezpieczających i instruktaż:

nazwisko podpis

9. Prace zakończono dnia o godzinie:

nazwisko podpis

10. Stanowisko pracy i jego otoczenie sprawdzono i nie stwierdzono zaniedbań mogących spowodować pożar lub wybuch.

Stwierdzam odebranie robót

podpis

ZAŁĄCZNIK NR 4

ZASADY GASZENIA POŻARÓW PODRĘCZNYM SPRZĘTEM GAŚNICZYM

